

ІНТЕРВ'Ю РЕКТОРА ІНСТИТУТУ, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА І. В. КУЗЬМІНА І РОБІТНИЦІ ГОЛОВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ОБ'ЄДНАННЯ «ЖОВТЕНЬ» Т. А. БАБКІНОЇ.

СТУДЕНТ ПРАЦЮЄ НА ЗАВОДІ

Навчання без відриву од виробництва, його заочна і вечірня форми, набувши поширення, мають навіть певні переваги в порівнянні з стаціонарним. Для такого студента відкривається можливість, не чекаючи закінчення вузу, застосовувати одержувані знання відразу там, де він трудиться. Вигідно це і особисто йому в професійному зростанні, і підприємству, зацікавленому в піднесенні творчої участі робітника в розв'язанні актуальних сьогодніш-

ніх завдань прискорення науково-технічного прогресу. А вуз хіба не зацікавлений в тому, щоб готувати спеціалістів у відповідності з конкретними господарськими потребами? І не взагалі на перспективу, а щоб його вихованці з першого курсу активно несли все почерпнуте в інститутській аудиторії в заводський цех. Наша співрозмовниця — Тетяна Бабкіна — з тих молодих заводчан, хто надії на своє майбутнє не відмежує од завтрашнього дня трудового

колективу. До інженерної освіти вона прагне не заради диплома. Працює складальницею в конструкторському бюро, співробітницею якого безпосередньо і до того ж, можна сказати, першими причетні до нововведень на заводі. Отже, просто не обійтись без постійного поповнення знань.

Т. А. БАБКІНА: Бути вечірником, як-от я — що це значить? Відвідувати інститут чотири рази на тиждень. А ще — лабораторії, курсові роботи, екзаменаційні сесії. До заводської адмі-

ністрації нема претензій — про умови подбали, користуюсь пільгами. Організаційні питання вирішуються головним чином через відділ технічного навчання, де знають усіх нас, студентів-виробничників (а таким шляхом здобувають вищу освіту зараз на заводі понад двісті чоловік. Звичайно, працювати і вчитись не легко. Тут потрібна наполегливість і велика самостійність.

І. В. КУЗЬМІН: Самостійність у здобутті знань — риса, якою повинен володіти кожен

майбутній спеціаліст. Лише так можна розраховувати і на його успішну творчу самостійність у виробничих ділах. Вдосконалюючи навчальний процес згідно вимог часу, зосереджуючи увагу на питаннях — для чого вчити, чого вчити і як вчити, — ми ставимо за мету, щоб студент стаціонару входив у роль інженера завчасно і потім без затяжної адаптації включався у виробничий процес. А вечірники чи заочники — щоб практично відчували необхідність знань у своїй повсякденній діяльності.

(Закінч. на 2-й стор)

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 37 (236)

Виходить раз на тиждень

П'ЯТНИЦЯ, 14 листопада 1986 року.

Ціна 1 коп.

Вступаючи у 70-й рік історії

Ми живемо у складний час. Багато з того, що до недавня нас цілком влаштовувало, чи, у крайньому разі, на що старалися не звертати уваги, зараз ми прагнемо змінити. Це необхідно для того, щоб жити краще, щоб країна наша стала ще могутнішою. У той же час було б абсолютно неправильним забувати ті величезні можливості, які ми маємо, ті досягнення, котрі визнані усім світом. Щоб уявити це більш зримо, нагадаємо деякі дані, котрі характеризують Країну Рад, яка щойно вступила у 70-й рік своєї історії.

На території СРСР зосереджено майже 20 проц. світових паливно-енергетичних ресурсів, 40 проц. світових запасів різних видів твердого палива. В нашій країні видобуваються майже всі елементи, зафі-

ксовані у періодичній системі Менделєєва.

За рівнем промислового виробництва ми займаємо друге місце у світі, причому відстань, яка відділяє СРСР від США, неухильно скорочується. Так, якщо у 1950 р. рівень виробництва продукції промисловості в СРСР складав менше 30 проц. від рівня США, то у 1960 р. — 55, у 1983 р. — більше 80 проц.

В СРСР нараховується понад 2,5 млн. трудових колективів підприємств, організацій, установ. Трудові колективи — це люди, які створюють могутність своєї країни, це ми з вами. Це від нас залежить, якою буде наша Батьківщина, як їй рости, як ефективно і разом із тим бережливо використовувати її величезні багатства. СРСР — не тільки велика за територією багатонаціональна держава. Це — наша Батьківщина.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ: НАПРЯМКИ ПЕРЕБУДОВИ

БРАКУЄ СИСТЕМИ І ВИМОГЛИВОСТІ

На недавніх звітних зборах парторганізації факультету відзначалося, що в учбовому процесі ми ще не перебудували належним чином. Візьмемо для прикладу кафедру нарисної геометрії. Конкретне її завдання в процесі перебудови — перехід на машинну графіку і креслення. Зав. кафедрою комуніст В. П. Кожем'яко зі своїм колективом веде значну роботу у цьому напрямку. В планах кафедри — ще багато експериментів, розробок програм, методичок зі спеціальності. А це значить, що весь колектив повинен брати у цій роботі якнайактивнішу участь. Саме так працюють нині товариші О. П. Вітюк, А. Г. Буда, Ю. Р. Холковський, В. Б. Гайда, Б. М. Ковальчук, В. С. Стратієнко.

Проте цього не скажеш про викладачів Т. В. Скорюкову, З. А. Кадинську, В. М. Белку. Зрозуміло, що в таких умовах комуністу В. П. Кожем'яко треба звернути увагу на зміну стилю роботи, спільно з партгрупой (а вона найбільша на факультеті — 16 комуністів) і профспілковою організацією згуртувати єдиний кафедральний колектив. Більш відчутну допомогу йому повинні надати партбюро та деканат.

Ще одне «вузьке» місце учбового процесу — перекладна практика. Пригадується, що на минулих зборах студенти — комуністи піднімали питання про низький рівень організації

роботи з дипломниками. Однак рівень той так і залишається далеким від сучасних вимог. У вересні ми записали в рішенні партзборів: «Завідуючим кафедрами до 30 вересня розподілити студентів на дипломне планування і визначити керівників». Проте і в жовтні багато студентів ще не знали остаточно, де вони працюватимуть над дипломним проектом. Не знаємо вини з себе, як секретар партбюро, за те, що ми не проконтролювали виконання свого рішення. Але з другого боку, де ж партійна відповідальність комуністів М. Ф. Друкованого, А. Ф. Пономарчука, В. Д. Чернишова за виконання своїх прямих службових обов'язків?

Немає ще у нас ділового, довготривалого зв'язку з проектними інститутами та організаціями для того, аби перебудувати умови виконання максимуму реальних проектів. Не прислухався досі деканат і його керівник комуніст М. Ф. Друкований до критичних зауважень та пропозицій відносно організації виробничої практики студентів, її

тіснішого зв'язку з виробництвом.

Зараз, у ході перебудови вищої освіти, необхідно конкретно працювати над удосконаленням програм, проаналізувати і вводити більше практикуму з тих чи інших дисциплін. Тут велика роль належить методичній комісії факультету. Треба визнати, що свою функцію у звітному періоді вона не виконала, а партбюро не виявило належної наполегливості у цьому питанні. Гадаємо, що становиче поліпшиться: вчепна рада разом із партбюро недавно підібрали новий склад комісії, яку очолив доктор технічних наук А. Д. Чернишов. До складу її увійшли досвідчені вчені.

Настійна вимога дня — запрошення до читання лекцій студентам і викладачам провідних спеціалістів народного господарства. На жаль, протягом останніх років на нашому факультеті не відбулося жодної такої лекції. Забув деканат і про обладнання кімнат для занять студентів у гуртожитках.

Особлива тема розмови — діяльність кураторів. Є на факультеті справді іні-

ціативні, віддані своїй справі наставники студентської молоді. Це О. В. Король, В. М. Пашенко, А. Н. Гель, В. І. Риндюк, В. Д. Борисенко, Д. В. Даниш, В. П. Юрчук, Л. І. Цветков, Ю. Є. Гавруцький, І. І. Ваганов. Але є й товариші, які до кураторських обов'язків ставляться байдуже, формально. Як от, скажімо, Н. М. Лейбова, А. Д. Чернишов, В. Я. Михайліщев, В. В. Смоляк, А. І. Моргун, В. З. Олійник. А саме куратори мають допомогти активізувати в академічних самоврядування студентів.

Недавно проведено семінар кураторів, на якому було піднято ряд корисних і проблемних питань. Партбюро і деканат спільно зі старшими кураторами зараз аналізують їх, щоб потім розповсюдити як рекомендації на допомогу кураторам.

Зрозуміло, що організація учбового процесу, виховання в основному залежить від стилю роботи деканату і кафедр. Покищо належної перебудови у цьому ми не добились. Певні позитивні зрушення в організаційській діяльності з боку комуністів М. Ф. Друкованого і В. Є. Казмірчука є. Та головний недолік — відсутність чіткої системи, спрямованості в досягненні поставленої мети, відсутність вимогливості до кафедр.

Г. ГОРШЕЧНИКОВ, секретар партбюро інженерно-будівельного факультету.

17 НОЯБРЯ — МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ СТУДЕНТОВ

Они подружались во время работы городской научной конференции студентов-иностранцев «XXVII съезд КПСС о всеобщей безопасности и борьбе народов за мир». На фото: Маркес Сапата Хосе Данило (Сальвадор, студент энергетического факультета) и Варгас Теодоро Виктор (Белиз, студент инженерно-строительного факультета).

СМОТРИТ ЮНЫЙ МИР

17 ноября — международный День студентов.

В 1946 году на Всемирном конгрессе студентов в Праге было решено в память чешских студентов-патриотов, расстрелянных немецко-фашистскими оккупантами 17 ноября 1939 года, учредить этот День. С тех пор молодежь отмечает его как еще одну яркую демонстрацию своей солидарности в борьбе с империализмом, за права молодых людей, за идеалы мира, гуманизма.

В первых рядах этой многомиллионной армии идут воспитанники вузов Советского Союза.

На советских студентов смотрит весь юный мир, пример с них берет все прогрессивное студенчество, как пример со Страны Советов, страны мира берет все прогрессивное человечество планеты. И об этом еще раз скажут через два дня наши юноши и девушки на своих собраниях, митингах, посвященных Дню студентов.

РЕЗОНАНС

«А ЗИМА НА ПОРОЗІ»

На одній із інформаційних нарад у парткомі розглядалося, зокрема, питання про підготовку інститутських приміщень і служб до роботи у зимових умовах. Про це наша газета повідомляла у номері від 17 жовтня. В тому ж номері під заголовком «А зима на порозі» було надруковано матеріали рейдової бригади з цього ж приводу.

Як повідомив редакцію проректор по адміністративно-господарській частині О. І. Тарануха, вказані на нараді у парткомі і в газетних

публікаціях недоліки справді мали місце. Виступ газети обговорено на розширеному засіданні керівного складу АГЧ. Більшість із недоліків уже ліквідовані. Зокрема, усунені недоробки в котельній, налагоджено нормальне опалення аудиторій та лекційних залів, названих рейдовою бригадою. Заклеєні вікна, замінені розбите скло у вестибюлях, коридорах, місцях спільного користування учбових корпусів та гуртожитків.

Всі роботи по підготовці до зими будуть завершені до 15 листопада.

СТУДЕНТ ПРАЦЮЄ НА ЗАВОДІ

(Поч. на 1-й стор.)

— Скажіть, Таню, вибір факультету вам продикувала ваша робота?

Т. А. БАБКІНА: Ні, який випадковості, зв'язок безпосередній. Причому, задоволена тим, що мій інженерний профіль стосується проблем дуже сучасних — мікроелектроніки.

І. В. КУЗЬМІН: Життя підказало нам відкрити в інституті ряд нових спеціальностей і спеціалізацій, зокрема, — по напівпровідникових і мікроелектронних приладах, технології роботизованого виробництва, конструюванню і виготовленню електронно-обчислювальної апаратури та технічних засобів систем автоматизованого проектування. Нам не дано права відставати від життя у підготовці кадрів, покликаних бути на підприємствах заступниками науково-технічного прогресу. Запити мусимо задовольняти. Скажу більше: ми готові зараз розширити співдружність вузу і вироб-

ничих колективів по лінії — вчити фахівців для підприємств області згідно їх замовлень, за відповідними договорами. Крім того, вирішено питання про факультет підвищення кваліфікації працюючих інженерів на базі нашого інституту. Тобто, ми за те, щоб вузівська наука і практичне виробництво йшли спільним фарватером боротьби за прогрес, щоб зміцнювалися обопільно вигідні контакти вузу — заводу і навпаки — заводу — вузу.

— Іване Васильовичу, дві тисячі заочників і вечірників політехнічного інституту, певно ж, це не тільки майбутня сила. Ім є де проявити себе уже зараз?

І. В. КУЗЬМІН: Для кожного з них не вимагається якогось регламенту практики, бо не фактично є конкретна робота. Проявляй себе, шукай, твори, допомагай освоювати нову продукцію, «розшивати» вузькі місця, як мовиться. Зро-

зуміло, тут багато що залежить від керівників на підприємствах, від заохочення до творчих пошуків з їх боку, від атмосфери, в якій перебуває робітник-студент. Зі свого боку, ми намагаємось всіляко сприяти цьому. На кафедрах щорічно переглядається тематика курсових і дипломних проектів з урахуванням потреб сьогоденного виробництва.

— Таня, ви на шостому, випускному курсі. Ваша дипломна робота стосується реальних заводських проблем?

Т. А. БАБКІНА: У нас, в конструкторському бюро, кілька чоловіків вчилися свого часу в інституті без відриву од виробництва. За реальними темами, потрібними для заводу, захищали проекти Сергій Гедз, його дружина Олена, моя колега Людмила Бєлєшак. Власний проект теж уже давно виношую, працюючи над темою вдосконалення мікроелектронних приладів. Заглиблюючись у тему

допомагає те, що беру участь у здійсненні госпдоговірних розробок. Лише наш підрозділ виконує таких робіт у співдружності з інститутом на кількості тисяч карбованців.

І. В. КУЗЬМІН: Хороший приклад. І похвально, що студентка на своєму заводі залучається до дослідницької роботи, творчих розробок. А треба сказати, що ми надаємо великого значення далій інтеграції науки і виробництва у виконанні для різних галузей господарських договорів. Приміром, за роки минулої п'ятирічки обсяг наукових досліджень госпдоговірної тематики зріс з 4,7 до майже 10 млн. крб. Це здійснюється на основі цільової комплексної програми. Переваги такого планування і виконання розробок очевидні. Для студентської творчості тут теж є широкий простір.

— Для вас, Таню, як і для інших вечірників або заочників, відкриває-

ться цей простір, образно кажучи, через які двері?

Т. А. БАБКІНА: У нас створено філіал однієї з кафедр інституту. Очолює його начальник КБ, кандидат технічних наук Г. І. Гаврилюк. Через цей філіал ми й прилучаємось до розробок практичних тем. Ось і дипломний проект буду готувати, користуючись порадами, допомогою до свідчених заводських спеціалістів.

І. В. КУЗЬМІН: Філіали кафедр, а вони є також в об'єднанні «Термінал», на заводі радіотехнічної апаратури, ЦКБІТі — ще одна форма зв'язків вузу з виробництвом. Треба лише домогтися того, щоб такі філіали мали всі інститутські кафедри. І тут потрібна зацікавлена підтримка керівників відповідних підприємств. Це в наших спільних інтересах — дбати про підготовку таких спеціалістів, яких вимагає перебудова народного господарства на базі досягнень сучасної науки і техніки.

Інтерв'ю провів
П. САБАРОВ

Є ТАКА ПРОПОЗИЦІЯ

Ці думки прозвучали у виступах на звітно-виборній профспілкової конференції викладачів та співробітників інституту.

▲ Варто в дні роботи студентських наукових конференцій відмінити четверті учбові пари і після 14 год. 30 хв. не проводити ніяких інших громадських заходів. Підготовку і хід студентських наукових конференцій треба широко висвітлювати через інститутське радіо, газету «За інженерні кадри».

▲ Більше уваги слід віділяти вихованню дбайливого ставлення до природи. Очевидно, наразі пора створити в інституті аудиторію чи кімнату охорони природи, де проводити масові заходи, зібрати тематичну бібліотеку. Давно пора розробити план озеленення та благоустрою інститутської території, передбачити в ньому відкриття дендрарію, альпінарію і т. д.

▲ Маю пропозицію і щодо організації соціалістичного змагання: при підбитті його підсумків враховувати громадську діяльність учасників трудового суперництва.

І. ЦІСАР,
(кафедра хімії).

▲ Більше уваги віділяти умовам праці викладачів. Зокрема, на мою думку, в учбових корпусах потрібні

но виділити аудиторії для відпочинку викладачів під час перерв і перед заняттями (маю на увазі викладачів, котрі читають лекції в корпусах, розташованих далеко від їхніх кафедр).

В головному учбовому корпусі пора відкрити буфет для викладачів, щоб вони не гаяли часу в чергах.

І ще: хіба це нормальне становище, коли на 36 викладачів нашої кафедри припадає всього 20 робочих столів? Про яку ефективність, якість праці можна тут говорити?

В. ГАРНИК,
(кафедра вищої математики).

▲ Відділи і служби інституту повинні бути відкритими для викладачів та співробітників і до обідньої перерви (скажімо, необхідно негайно оформити відраження тощо).

А. КОЧЕЛАБА.

▲ Стенди товариства боротьби за тверезість треба встановити на всіх факультетах, в гуртожитках. Кафедрам суспільних наук уже давно пора включитися в роботу по пропаганді тверезого способу життя.

В. БІЛИЙ,
(кафедра іноземних мов).

СПІВБЕСІДНИК

БІЙСЯ ДВОХ ВОРОГІВ

Вам, юнаки та дівчата, окремо слово сказати хочеться: життя неповторне, воно тільки розкривається перед вами. Родське життя являє собою найвищу соціальну і моральну цінність. Зробити його щасливим і повноцінним, зберегти фізичне і психічне здоров'я створити умови для само-

утвердження — чудова і реальна мета кожної людини. Це зовсім не означає, що, боячись хвороби, треба закутуватися, ніжити себе. Навпаки! Це значить — грати та бігати, співати, сміятися і танцювати, займатися спортом, фізкультурою і туризмом, загартовуватися, вчитися правиль-

но працювати і культурно відпочивати.

Бійтеся двох ворогів молодості — алкоголю і куріння! Як ріка починається зі струмочка, так пияцтво — з чарочки. Пристрасть до спиртних напоїв — загроза майбутньому життю. Що чекає випивачого? Аморальні і антигромадські вчинки, злочини, відсутність сім'ї, хвороби. Навколо вас багато прикладів хороших і поганих. Вибірьте собі у товариші цікавих, розумних, тверезих людей, наслі-

дуйте їхній приклад.

Не затьмарюйте світлих років юності ані нікотинном, ані «змієм зеленим». Прислухайтесь до цих даних продуктивності праці навіть після так званої поміркованої випивки (склянка вина, горілки) напередодні робочого дня знижується на 4 — 5 проц. Навіть невеликі дози спиртного помітно впливають на розумову і фізичну діяльність, праездатність людини. Після вживання 40 грамів алкоголю число помилок збіль-

шується у 6 разів, рахунок погіршується на 9,2 проц., увага, точність — на 10,4 проц., сила м'язів — на 12 проц.

Пам'ятайте давню східну мудрість: «Дві речі виявляють свою цінність після втрати їх — молодість і здоров'я».

Л. МАКАРЧУК,
лікар обласного Будинку
санітарної освіти.

12 КОЛОНКА

Скарби лежать на дні

1.

Історія знаменитого «Титаніка», який зіткнувся з айсбергом уже в час першого свого плавання і затонував разом із більш ніж 1500 пасажирами відома, звичайно, всім. І ось, майже через три чверті століття, вмираючий на океанському дні «Титанік» ожив. Відеострічки і кольорові фото втілюють у 1912 році океанського гіганта нещодавно одержали можливість оглянути мільйони людей.

Разом із найсучаснішим підводним пристроєм «Елвін» глядачі відвідали те, що залишилося після «Титаніка», ходили по його палубах, зазирали до офіцерських кают, бачили затоплені фіранками ліжнинатори. Знімки поручнів, за які трималися перед загибеллю члени екіпажу і пасажирів, викликали у пам'яті ту безмісячну ніч, коли «Титанік» занурився в океан. Двохвилинні відеострічки і надані американському телебаченню фотографії, виконані на глибині 4200 м., — то була лише частка матеріалу знятого під час 12-денної експедиції у серпні минулого року. Саме ця експедиція виявила деякі нові факти: команда «Елвіна» не знайшла величезної діри, що її, за переказами, мав утворити в борту «Титанік» айсберг. Очевидно, при зіткненні лише прогналися сталеві борти, хоча й цього досить було, аби маса води потрапила всередину судна. Виявилось також, що «Титанік» розвалився на дві частини ще до того, як опустився на дно. Із одержаних знімків океанографії сподіваються змонтувати щось на зразок фотомозаїки всього судна.

Обстеження залишків «Титаніка» привернули повсюдну увагу. Але це була не єдина спроба останнього часу дослідити загиблі колись кораблі. На різних глибинах — від кількох надцяти до кількох сот метрів — водолази обстежують і фотографують залишки колишніх океанських мандрівників, видобуваючи таким чином на денне світло неочіненні штрихи до історії давніх цивілізацій.

Потяг до таких досліджень не обмежується лише чисто історичними чи археологічними мотивами. Немає жодного практичного інтересу (і практичний теж) виявляти собою вантажі, що їх колись мали на собі потерпілі катастрофу. Дослідження «Титаніка» принесло неабиякі результати: між двома частинами зруйнованого корпусу знайдено цілий ряд різноманітних предметів. Серед них — мідний котел, до блиску відполірований за роки лежання на дні піщинками; три із тих, що знаходилися на борту сейфи; голівка порцелянової ляльки, черевик з лакованої шкіри. На одному з гігантських парових котлів, геть уже з'їдених іржею, стояла абсолютно непошкоджена чашка з тонесенького фарфору.

До речі, про цей котел. Саме він допоміг знайти залишки «Титаніка». Експедиція французького корабля «Суруа» упродовж 22 днів не змогла виявити нічого. Потім до них приєднався американський військовий корабель «Кнорр». Першого серпня його капітан розбудили серед ночі: на відеоплівці зауважено невідомі обриси котла. Далі все пішло гладко, навігаційна система «Кнорра» дозволила точно встановити місце, де знайшов останній свій пристанок «Титанік».

А в цей же час, тільки в іншому місці, розкрито таємницю ще давнішу. За якийсь кілометр від скелястої мису Улу Бурун біля узбережжя Туреччини на дні Середземного моря спустилися три водолази — члени американської турецької експедиції.

П. ВАНДИН.
(Далі буде).

Редактор А. ЗАБЛОЦЬКИЙ.